

Finite State Machines for NLP

Ye Kyaw Thu^{1,2,3}

¹National Electronics and Computer Technology Center (NECTEC), Thailand

²Language Understanding Lab., Myanmar

³Language and Speech Science Research Lab., Waseda University, Japan

NLP Class, UTYCC, Pyin Oo Lwin, Myanmar

email: ka2pluskha2@gmail.com

November 8, 2019

Lecture Outline

- 1 Motivation
- 2 Finite State Automata (FSA)
- 3 Finite State Transducer (FST)
- 4 FST Examples
- 5 Important Operations
- 6 Limitation of FSA, FST
- 7 What Can We Do with FST

- ကျွန်တော် သီအိုရီအနေနဲ့ စိတ်ဝင်စားတယ်
- နောက်တချက်က ကျောင်းသားအများစုက **FSA** သီအိုရီကို သင်ဖူးကြပေမဲ့ လက်တွေ့မသုံးတတ်ကြဘူး
- မြန်မာစာ **NLP R&D** အတွက် finite state machine တွေကိုလည်း သုံးကြရအောင်

Finite State Automata (FSA)

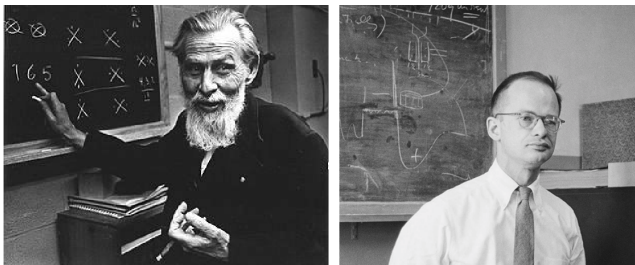

Figure: Left: Warren S. McCullough, Right: Walter Pitts

- ၁၉၄၃ မှာ neuro-psychologists တွေဖြစ်ကြတဲ့ Warren S. McCullough Walter Pitts က ပထမဦးဆုံး Finite State Automata သီအိုရီကို a model for human brain ဆိုပြီးတော့ မိတ်ဆက်ခဲ့တယ်
- Finite automata နဲ့ microprocessor တွေကိုလည်း မော်ဒယ်ဆောက်လို့ရတယ်
- Regular set of sequences တွေဖြစ်တဲ့ logic, algebra, regular expression တွေနဲ့ ဆက်စပ်တယ်

Finite State Automata (FSA)

A finite state automaton is a quintuple $(S, \Sigma, \delta, s_0, F)$, where:

- S is a finite set called the states;
- Σ is a finite input alphabet;
- $\delta : S \times \Sigma \rightarrow S$ is the transition function;
- $s_0 \in S$ is the start state; and
- $F \subseteq S$ is the set of accept states.

Finite State Automata (FSA)

FSA ကို စာနဲ့ အလွယ်ရှင်းပြရရင်

- သူက **nodes** တွေ၊ မြားတွေ နဲ့ ဆွဲထားတဲ့ **graph** ပုံပါပဲ။
- ဝင်လာတဲ့ **input** ကို လက်ခံတာ၊ ပယ်တာကို လုပ်ပါတယ်။
- **input** အားလုံးကို လက်ခံနိုင်တယ်၊ ဖတ်လို့ ပြီးတယ်ဆိုရင်၊ **initial node** ကနေ **final node** အထိ အရောက်သွားနိုင်တယ်၊ တနည်းအားဖြင့်ပြောပြရရင် **automaton** ရဲ့ **final state** ကိုရောက်သွားတယ်။
- **node** တစ်ခုကနေ နောက်ထပ် **node** တစ်ခု၊ **state** တစ်ခုကနေ နောက်ထပ် **state** တစ်ခုစီကို **input value** ကိုကြည့်ပြီး သွားမယ့်လမ်းကြောင်းကို ရွေးသွားတဲ့ ပုံစံပါ။
- တချို့ **node** တွေက ϵ (**epsilon**) သို့မဟုတ် **empty string** ကို **pass** လုပ်ပေးပါလိမ့်မယ်။
- **final state** ကိုတော့ **double wall** (**double circle**) နဲ့ ကိုယ်စားပြုပုံဆွဲတယ်။

Finite State Automata (FSA)

- ဒီ lecture မှာ OpenFST ကိုသုံးပါမယ်။
- OpenFST က Google နဲ့ Courant Institute of Mathematical Sciences, New York University တို့က ပူးပေါင်းပြီးတော့ develop လုပ်ထားတဲ့ Open source tool ဖြစ်ပါတယ်။
- Finite state automata ကို အခြေခံပြီးတော့ ဖြစ်လာတဲ့ Finite state transducers တွေကို လွယ်လွယ်ကူကူ မော်ဒယ်ဆောက်ပြီးတော့ operation တွေကို run နိုင်ဖို့ build လုပ်ထားတာပါ
- Link: <http://www.openfst.org>

Finite State Automata (FSA)

- ဒီနေရာမှာ အသေးစိတ် မရှင်းနိုင်ပေမဲ့ FSA, FST တွေကို ထဲထဲဝင်ဝင် နားလည်ဖို့က ကျောင်းသားတွေအနေနဲ့က regular expression (RE) ကို သိထားသင့်ပါတယ်။
- ဥပမာ က*၁+၈? ဆိုတဲ့ RE ကို ပြန်စဉ်းစားကြည့်ရအောင်
- A regular expression followed by an asterisk (*) matches zero or more occurrences of the regular expression
- A regular expression followed by a plus sign (+) matches one or more occurrences of the one-character regular expression ရွေးစရာရှိရင် ပထမဆုံး matched ဖြစ်တဲ့ string ကိုပဲ ယူလိမ့်မယ်
- A regular expression followed by a question mark (?) matches zero or one occurrence of the one-character regular expression

Finite State Automata (FSA)

Expression	Expression
<code>/က*ခ+ဂ?/g</code>	<code>/က*ခ+ဂ?/g</code>
Text	Text
<div>ကခဂ</div> <div>ခဂ</div> <div>ဂ</div> <div>ခက</div> <div>ကကက</div> <div>ကခခဂ</div> <div>ခဂ</div> <div>ကမခက</div>	<div>ခခခဂ « ကခဂ</div> <div>ခက « ခဂ</div>
Expression	Expression
<code>/က*ခ+ဂ?/</code>	<code>/က*ခ+ဂ?/</code>
Text	Text
	<div>ခခခဂ « ကခဂ</div> <div>ခက « ခဂ</div>

Figure: testing RE က*ခ+ဂ?

- online RE tool တစ်ခုဖြစ်တဲ့ <https://regexr.com/> ကို သုံးပြီး စမ်းကြည့်နိုင်တယ်
- RE ရေးနေကြအတိုင်း ကိုယ် စမ်းချင်တဲ့ RE ကို / (forward slash) နှစ်ခုရဲ့ကြားထဲမှာ ရေးတယ်
- g က global ကို ဆိုလိုတယ်
- g REF flag ထည့်ထားမှ စာကြောင်း တစ်ကြောင်းလုံးမှာ match ဖြစ်သမျှ RE pattern တွေကို ဆွဲထုတ်ပေးနိုင်တယ်

Finite State Automata (FSA)

symbol file ဆောက်ဖို့ လိုအပ်တယ်

Finite state acceptor မောဒယ်အတွက်ဆိုရင်တော့ --isymbols option အတွက်ပဲ
လိုအပ်လိမ့်မယ်။

filename: my.syms

€<TAB>0

က<TAB>1

ခ<TAB>2

ဂ<TAB>3

ဃ<TAB>4

င<TAB>5

Finite State Automata (FSA)

regex file လည်း ပြင်ဆင်ဖို့ လိုအပ်တယ်
filename က ကြိုက်သလိုပေးလိုရပါတယ်။

filename: regex.fsa.txt

0<TAB>1<TAB>ε

0<TAB>2<TAB>ε

2<TAB>2<TAB>က

2<TAB>1<TAB>ε

1<TAB>3<TAB>ခ

3<TAB>3<TAB>ခ

3<TAB>4<TAB>ε

3<TAB>4<TAB>ဂ

4

Finite State Automata (FSA)

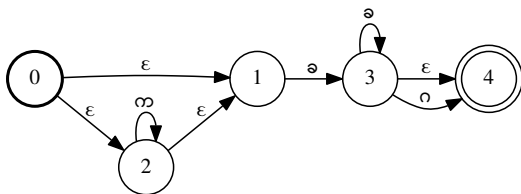

Figure: Finite state automata of $m^*a^+o^?$

- `fstcompile --acceptor --isymbols=my.syms regex.fsa.txt > regex.fsa`
- `fstdraw --portrait --acceptor --isymbols=my.syms regex.fsa | dot -Tpdf > regex.pdf`

Finite State Automata (FSA)

testing လုပ်ကြည့်ဖို့အတွက် input ဖိုင်ကို ပြင်ဆင်မယ်

filename: input.fsa.txt

0<TAB>1<TAB>က

1<TAB>2<TAB>က

2<TAB>3<TAB>ခ

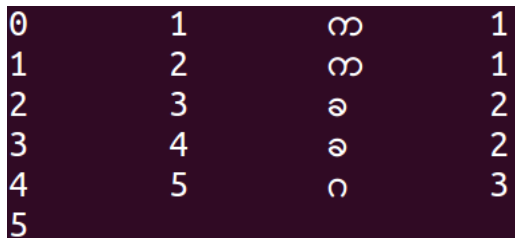
3<TAB>4<TAB>ခ

4<TAB>5<TAB>ဂ

5

Finite State Automata (FSA)

- `fstcompile --acceptor --isymbols=my.syms ./input.fsa.txt > input.fsa`
- `fstprint --isymbols=my.syms ./input.fsa`

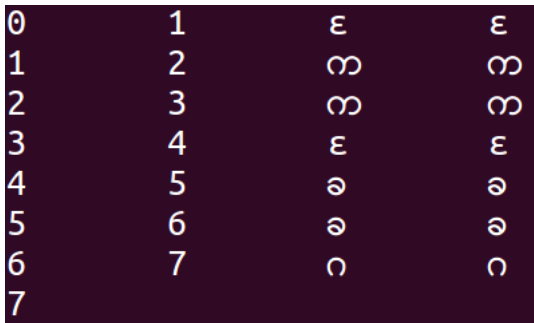
0	1	∞	1
1	2	∞	1
2	3	∅	2
3	4	∅	2
4	5	∅	3
5			

Figure: fstprint command output screen

Finite State Automata (FSA)

fsa မော်ဒယ် နှစ်ခုကို compose လုပ်ပြီးတော့ output ကို print ထုတ်ကြည့်ရအောင်

- `fstcompose ./input.fsa ./regex.fsa | fstprint --isymbols=my.syms --osymbols=my.syms`

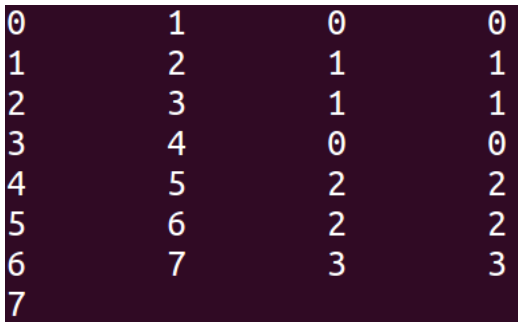
0	1	ε	ε
1	2	က	က
2	3	က	က
3	4	ε	ε
4	5	ခ	ခ
5	6	ခ	ခ
6	7	ဂ	ဂ
7			

Figure: fstprint command output screen

Finite State Automata (FSA)

symbols file ကို မပေးရင် ဂဏန်းနဲ့ပဲ ရိုက်ထုတ်ပြလိမ့်မယ်။

- `fstcompose ./input.fsa ./regex.fsa | fstprint`

0	1	0	0
1	2	1	1
2	3	1	1
3	4	0	0
4	5	2	2
5	6	2	2
6	7	3	3
7			

Figure: fstprint command output screen

Let's do above steps on your computer
1st install OpenFST

Finite State Transducer (FST)

A finite state automaton is a sextuple $(\Sigma, \Gamma, S, s_0, \delta, \omega)$, where:

- S is a finite, non-empty set of states
- Σ is the input alphabet (a finite non-empty set of symbols)
- Γ is the output alphabet (a finite, non-empty set of symbols)
- s_0 is the initial state, an element of S . In a nondeterministic finite automaton, s_0 is a set of initial states.
- δ is the state-transition function: $\delta : S \times \Sigma \rightarrow S$.
- ω is the output function.

to be continue ... :)

Thank you!